

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА
МИНИСТАРСТВО НАУКЕ И ТЕХНОЛОГИЈЕ**

**ПРАВИЛНИК
О МЈЕРАМА И ПОСТУПЦИМА УПОТРЕБЕ, ЗАШТИТЕ И СРЕДСТАВА ЗА
ИЗРАДУ ЕЛЕКТРОНСКОГ ПОТПИСА И КВАЛИФИКОВАНОГ
ЕЛЕКТРОНСКОГ ПОТПИСА И СИСТЕМА ЦЕРТИФИКАЦИЈЕ И ОБАВЕЗНОГ
ОСИГУРАЊА ПРУЖАЛАЦА УСЛУГА ИЗДАВАЊА КВАЛИФИКОВАНИХ
ЦЕРТИФИКАТА**

Бања Лука, јули 2009. године

На основу члана 7. став 2., члана 11. став 4. и члана 32. став 2. Закона о електронском потпису Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 59/08) и члана 82. став 2. Закона о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске“, број 118/08), министар науке и технологије д о н о с и

ПРАВИЛНИК

о мјерама и поступцима употребе, заштите и средстава за израду електронског потписа и квалификованог електронског потписа и система сертификације и обавезног осигурања пружалаца услуга издавања квалификованих сертификата

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником утврђују се мјере, поступци и облици заштите електронског потписа и квалификованог електронског потписа, средстава за израду електронског потписа, заштите система сертификације и података о потписницима, поступци провјере идентитета потписника приликом давања електронских сертификата, као и најнижи износ обавезног осигурања изражен у новцу за коју се осигурава ризик од одговорности за штете који се код пружалаца услуга сертификације који издају квалификоване сертификате појављује као обавезно осигурање.

II ЕЛЕКТРОНСКИ ПОТПИС

Члан 2.

(1) Потписник израђује и користи електронски потпис и квалификовани електронски потпис у складу са општим условима садржаним у чл. 12. и 17. Закона о електронском потпису Републике Српске (у даљем тексту Закон) и овом Правилнику.

(2) Потписник у случајевима коришћења услуга сертификације израђује и користи електронски потпис и у складу са условима које је прихватио од сертификационог тијела.

Члан 3.

(1) Подаци за израду електронског потписа чине саставни дио електронског потписа.

(2) Потписник је дужан да заштити податке за израду електронског потписа од неовлашћеног приступа, отуђивања и неправилне употребе. Заштита се мора додатно проводити примјеном лозинке, биометричким техникама или другим технологијама заштите.

Члан 4.

(1) Подаци за израду електронског потписа морају се у потпуности разликовати од података за овјеру електронског потписа.

(2) Поступак израде електронског потписа не смије измјенити податке који се потписују нити спријечити приказ тих података потписнику прије чина потписивања.

(3) Потписник у електронски потпис уграђује основне податке о поступку, алгоритму и садржају потписа како би прималац (корисник електронског потписа) могао овјерити потпис на основу исте или одговарајуће технологије и поступака.

(4) Квалификовани електронски потпис мора се израђивати примјеном стандардизованих алгоритама из групе RSA (rsagen1) или DSA (dsagen1).

(5) Код израде квалификованог електронског потписа обавезно се уграђује и функција криптовања (маскирања) садржаја који се потписује (hash функција). Алгоритми који се примјењују у провођењу hash функције морају бити из групе SHA-1 (Secure Hash Algorithm) односно RIPEMD 160.

Члан 5.

(1) Корисник електронског потписа проводи овјеру електронског потписа у складу са упутствима потписника.

(2) Ако је уз потпис уграђен и сертификат, овјеру проводи у складу са упутствима сертификационог тијела које је издало сертификат, односно другог сертификационог тијела које пуноправно одговара и признаје сертификат.

(3) Корисник приликом овјере квалификованог електронског потписа мора провјерити уз податке о потписнику и:

- а) податке о сертификационом тијелу које издаје квалификоване сертификате,
- б) рок ваљаности квалификованог сертификата
- в) ваљаност уписа у регистру издатих квалификованих сертификата
- г) непостојање у регистру опозваних сертификата.

III СРЕДСТВА ЗА ИЗРАДУ ЕЛЕКТРОНСКОГ ПОТПИСА

Члан 6.

(1) Потписник је дужан заштитити средство за израду електронског потписа од неовлашћеног приступа, крађе и оштећивања.

(2) У случајевима када средство за израду електронског потписа садржи и сертификат те електронски потпис сертификационог тијела које је издало сертификат, потребно је средство за израду електронског потписа ускладити са захтјевима за заштиту и сигурност терминалне опреме за израду квалификованог електронског потписа.

(3) Усклађивање из става 2. овог члана мора се проводити примјеном заједничких међународних образаца заштите средстава за израду квалификованог електронског потписа од којих се примјењују сљедећи:

а) ISO/IEC 15408-1:1999 - општи систем мјера заштите уређаја и опреме који су заједнички прихватили међународно (ISO) и европско (IEC) тијело у домену стандардизације којим је дефинисан скуп услова за функционалност и сигурност средстава за израду електронских потписа у документу - Common Criteria 2.1 (for Information Technology Security Evaluation) у секцији EAL 4+ (5) – (Evaluation Assurance Level) којом се посебно утврђују безбједности захтјеви на највишем нивоу којима мора одговарати дјеловање средстава за израду квалификованих електронских потписа (SOF-high),

б) CEN/ISSS SSCD-PP (Secure Signature Creation Device-Protection Profile) – општи образац заштите средстава који је Европска унија прихватила на основу препорука садржаних у Директиви о електронском потпису (Directive 1999/93) у додатку II којим се детаљно описују захтјеви које мора испуњавати средство за израду квалификованог електронског потписа кроз документ CWA (CEN Workshop Agreement) 14169,

в) општи образац за безбједност криптографских модула FIPS 140-1, ниво 1., пожељно 2. (америчко тијело за стандардизацију National Institute of Standards and Technology – Federal Information Processing Standard).

Члан 7.

(1) Код израде квалификованог електронског потписа када се примјењује систем два (пар) криптографска кључа, дужина кључа за израду квалификованог електронског потписа мора бити дужине најмање 1024 бита, уз примјену криптографских алгоритама из класе RSA/DSA и усклађено са међународним стандардом PKCS#1 (верзија 2.1 и више).

(2) Криптографски модули морају се заснивати на алгоритмима и параметрима који чине радно окружење израде квалификованог електронског потписа на основу тренутно важећих образаца уграђених у документу Algorithms and Parameters for Secure Electronic Signatures (верзија 2.1, 2001-10) којег за потребе Европске уније израђује EESSI/SG (European Electronic Signatures Standardisation Initiative/Steering Group).

(3) Код уграђивања криптографских алгоритама у средство за израду квалификованог електронског потписа потребно је осигурати модуларност којом се омогућава накнадно уграђивање нових алгоритама.

Члан 8.

(1) Програмска опрема којом се проводи овјера електронског потписа мора у потпуности онемогућити могућност откривања података за израду електронског потписа помоћу података за овјеру истог.

(2) Програмска опрема која генерише податке за израду електронског потписа мора заштитити те податке од нежељеног или неовлашћеног приступа примјеном постојеће технологије.

Члан 9.

Програмска опрема за израду квалификованог електронског потписа мора имати уграђене основне облике заштите у складу са документима о основним правилима заштите и сигурности средстава за израду квалификованог електронског потписа - SSCD/PP, односно EAL4+ препорукама.

Члан 10.

(1) Потписник који изгуби или му је отуђено средство за израду електронског потписа те у случајевима када му је онемогућен приступ подацима за израду електронског потписа, дужан је о томе одмах обавјестити сертификационо тијело, односно његову надлежну службу.

(2) Сертификационо тијело које је примило обавјест према ставу 1. овог члана проводи увид у поступак опозива издатог сертификата и даље поступа по утврђеним правилима опозивања издатих сертификата, а у складу са интерним Правилником о поступцима сертификације на основу којег пружа услугу сертификације.

IV СИСТЕМ ЦЕРТИФИКАЦИЈЕ

Члан 11.

(1) Сертификационо тијело мора прије почетка обављања услуга утврдити општа правила давања услуга сертификације која корисницима услуга пружају довољно информација на основу којих могу одлучити о прихватању услуга и у ком обиму.

(2) Општа правила из става 1. овог члана сертификационо тијело уграђује у документ „Општа правила пружања услуга сертификације“.

(3) Сертификационо тијело које издаје квалификоване сертификате мора донијети и посебна унутрашња правила о поступцима издавања сертификата и заштите система сертификације у којем су садржани и детаљно описани поступци и мјере које примјењује приликом издавања и руковања сертификатима.

Члан 12.

(1) Општа правила пружања услуга сертификације као и Правилник о поступцима сертификације требају бити структурирани по RFC 2527, односно међународно прихваћеном обрасцу ETSI TS 101 456 – Policy Requirements for Certification Authorities Issuing Qualified Certificates.

(2) Обавезан садржај документације коју сертификационо тијело мора израдити прије почетка обављања услуга сертификације обухвата:

Назив секције	Садржај секције
1. Уводне напомене и детаљни подаци	Опис услуга Идентификациони подаци Корисници и подручје примјене услуга Подаци о сједишту
2. Опште одредбе	Обавезе овјериоца, потписника и корисника Одговорност Финансијска одговорност Усклађеност са законом Накнада за услуге Објава и репозиторијум сертификата Провјера усклађености Повјерљивост и тајност (пословања и података) Заштита интелектуалне својине (ауторско дјело)
3. Идентификација и потврда идентитета корисника	Регистрација потписника Планско обнављање сертификата Обнављање након опозива Захтјев за опозив сертификата
4. Основна правила у раду са сертификатима	Примање захтјева за издавање сертификата Издавање сертификата Достављање/прихват сертификата Опозив сертификата Поступци провјере безбједносних мјера Архивирање сертификата и података Замјена сертификата Поступци отклањања посљедица изазваних штетом и незгодама

	Престанак рада/пружања услуга
5. Контрола безбједности опреме, поступака и особља	Контрола простора, опреме и средстава Контрола поступака и провођење радних задатака Контрола особља – број запослених, стручност, овлашћења
6. Контрола техничке сигурности рада система сертификације	Израда властитог сертификата Заштита података за израду властитог електронског потписа Управљање подацима за израду електронског потписа Подаци за приступ потпису овјериоца Контрола безбједности рачунарског система Контрола безбједности радног вијека система Контрола безбједности мрежног система Контрола безбједности криптографских модула
7. Садржај сертификата и листа опозваних сертификата	Садржај (образац) сертификата Садржај листе опозваних сертификата
8. Управљање документацијом	Поступци код промјене садржаја документације Објављивање документације Поступци прихватања/одобравања документације

Члан 13.

(1) Сертификационо тијело које издаје квалификоване сертификате мора донијети и додатни скуп правила (интерна правила) којима се осигурава исправно провођење заштитних и безбједносних мјера у систему сертификације.

(2) Интерна правила дјеловања система сертификације уређују допунски:

- а) поступке приступа и кретања кроз пословни простор сертификационог тијела,
- б) поступке и технике допунске заштите информационог система, употребе телекомуникационе опреме/система у радњама са подацима у систему сертификације,
- в) поступци и радње у ванредним ситуацијама, посебно код пожара и других непогода, непредвидивих упада у физички простор (сједиште) сертификационог тијела, односно упада у информациони систем,
- г) правила вођења евиденције о присуству запослених у систему сертификације, приступа систему сертификације.

Члан 14.

(1) У случајевима приговора у вези одступања садржаја услуга у односу на утврђена правила садржана у документацији сертификационог тијела, одговорно лице сертификационог тијела дужно је отклонити одступања.

(2) Ако одговорно лице у року од седам дана није у могућности да отклони одступања, поступак се може повјерити трећем лицу у сврху арбитраже коју прихватају стране у спору.

(3) Ако арбитража није могућа, стране покрећу поступак пред надлежним судом.

Члан 15.

(1) Сертификационо тијело које издаје квалификоване сертификате мора примјењивати смјернице Европске уније те Европске норме (ЕН) које се односе на поступке осигуравања и заштите опреме и простора.

(2) Сертификационо тијело које издаје квалификоване сертификате мора обављање услуга прилагодити новим нормама, одлукама и препорукама из става 1. овог члана, које се доносе након добијања дозволе.

(3) Испуњење одређеног услова из става 1. овог члана може услиједити и после добијања дозволе, а прије почетка обављања дјелатности, нарочито ако се ради о већим улагањима у специјализовани простор или опрему, или се ради о запошљавању одређених стручних лица. У том случају, уз захтјев за добијање дозволе потребно је приложити и увјерљив доказ из којег је видљиво да је могуће испунити услов у предложеном року.

Члан 16.

(1) Сертификационо тијело које издаје квалификоване сертификате мора услугу сертификације за коју је добило дозволу обављати својим средствима за рад и са радницима који су у сталном радном односу .

(2) Поступке у вези са софистицираном опремом (хардвер, софтвер) који се могу провести једино од стране произвођача те опреме, сертификационо тијело које издаје квалификоване сертификате може обавити уз одговарајуће учешће запослених код произвођача те опреме и уз помоћ њихове опреме.

Члан 17.

(1) Сертификационо тијело које издаје квалификоване сертификате мора за обављање услуга сертификације имати пословни простор у свом власништву или у најму на рок од најмање годину дана од дана подношења захтјева. Пословни простор мора бити задовољавајуће величине за смјештај опреме и рад особља које обавља услуге сертификације.

(2) Сертификационо тијело које издаје квалификоване сертификате мора послове генерисања криптографских кључева и израде сертификата проводити у специјализованом простору издвојеном за ту намјену.

(3) Приступ простору у којем се спроводе радње из става 2. овог члана могу имати само овлашћене особе, и о сваком приступу простору се мора водити одговарајућа евиденција.

Члан 18.

Сертификационо тијело мора за машинску и програмску опрему којом обавља услуге сертификације примјењивати домаће норме, норме Европског иснитута за телекомуникационе норме (ETSI), те одлуке и препоруке RFC групе, као и ISO протоколе и норме.

Члан 19.

(1) Сертификационо тијело мора обезбједити физичку заштиту машинске опреме те проводити стални надзор приступа рачунарским ресурсима и физичком простору гдје су смјештени ресурси система сертификације.

(2) Приступ се може проводити искључиво уз присуство најмање два овлашћена лица који имају приступ информационом систему сертификационог тијела.

(3) Сертификационо тијело које издаје квалификоване сертификате мора обезбједити да само лица која раде у систему сертификације имају приступ простору гдје се налазе ресурси система сертификације.

Члан 20.

Информациони систем сертификационог тијела које издаје квалификоване сертификате мора за основу имати софтверску и хардверску инфраструктуру намјењену искључиво за послове сертификације.

Члан 21.

(1) Сертификационо тијело које издаје квалификоване сертификате мора опрему за овјеру и дјеловање система сертификације ускладити са техничким стандардом FIPS 140-1 (горњи ниво), односно са утврђеним заједничким обрасцем заштите програмско-техничке и информационе опреме и система »Common Criteria 2.1« базираном на ISO 15408-1:1999 норми.

(2) Сертификационо тијело које издаје квалификоване сертификате мора поступке и облике заштите система за цијело вријеме пружања услуга сертификације усклађивати са

тренутно важећим препорукама и нормама у области заштите и безбједности дјеловања информационих средстава и система.

Члан 22.

Особље запослено у систему сертификације спроводи послове и оперативне задатке у систему сертификације кроз одвојене организационе јединице (службе, одјељења и слично) за управљање информационим системом, системом управљања сертификатима, пословима заштите и контроле те пословима правне заштите и надзора дјеловања сертификационог система.

Члан 23.

Сертификационо тијело које издаје квалификоване сертификате мора у сталном радном односу имати:

- а) најмање два стручњака са високом стручном спремом техничког, природноматематичког или информатичког усмјерења, специјализованих за рад са криптографским технологијама,
- б) најмање три високообразована стручњака техничког усмјерења за заштиту рачунарских система и информационих база те са искуством у раду са системима за издавања, опозива и одржавања сертификата,
- в) најмање једног дипломираног правника са познавањем система заштите личних података, употребе и правне примјене електронског потписа.

Члан 24.

Запослено особље сертификационог тијела мора имати стручна знања у раду са технологијом сертификације, као и за поступке заштите рачунарске опреме и програма у примјењеном систему сертификације те осигурано трајно усавршавање знања и вјештина потребних за рад у систему сертификације.

Члан 25.

Запосленици код једног сертификационог тијела не смију бити у радном односно пословном односу са другим сертификационом тијелом.

Члан 26.

(1) Сертификационо тијело мора располагати финансијским ресурсима који осигуравају несметано пружање услуга сертификације независно од броја корисника услуга и за цијело вријеме обављања дјелатности.

(2) Сертификационо тијело мора имати властити пословни рачун и гаранцију пословне банке на текуће пословање видљиво кроз јавно доступан годишњи пословни извјештај.

Члан 27.

Сертификационо тијело мора осигурати јединственост података за овјеру електронског потписа на начин који омогућава недвосмислено утврђивање (идентитета) потписника.

Члан 28.

(1) Лице које тражи услугу сертификације (потписник), лично у пријемној служби сертификационог тијела подноси захтјев за издавање сертификата.

(2) Потписник мора осигурати тачност и исправност података у захтјеву и за то сноси правну и материјалну одговорност.

(3) Сертификационо тијело које издаје квалификоване сертификате дужно је у цјелини размотрити податке који је потписник предао у захтјеву за издавање сертификата те провести физичку идентификацију потписника у присуству истог на основу личне карте и других релевантних докумената са фотографијом потписника (нпр. пасош) којима се потврђује истинитост података наведених у захтјеву.

Члан 29.

(1) Подаци исправних и одобрених захтјева за издавање сертификата архивирају се у информационом систему сертификационог тијела.

(2) Садржај сертификата уписује се у Регистар изданих сертификата.

Члан 30.

(1) Потписник којем је одобрено издавање сертификата мора лично код сертификационог тијела или на другом за те послове одређеном мјесту преузети идати сертификат.

(2) Издавање сертификата искључиво обавља лице стално запослено код сертификационог тијела и овлашћено за те послове.

Члан 31.

(1) Садржај квалификованог сертификата мора бити усклађен са техничком спецификацијом ETSI 101 862 (v1.2.1 – 2001-06 или новије) - Qualified Certificate Profile, и који се уједно базира на Qualified Certificate Profile обрасцу RFC 3039.

(2) Сертификат обавезно садржи сљедеће елементе:

а) серијски број (јединствен и непоновљив),

б) ознаку сертификационог тијела,

в) криптографски алгоритам примјењен код израде електронског потписа,

г) електронски потпис сертификационог тијела,

д) назив сертификационог тијела које је издало сертификат,

ђ) име, адреса и остали идентификациони елементи потписника неопходни за јединствену идентификацију,

е) подаци неопходни за поступак овјере електронског потписа потписника на којег се односи сертификат.

ж) подаци за овјеру електронског потписа,

з) датум издавања и рок ваљаности сертификата,

и) једнообразни идентификациони код (Object Identifier према ASN.1) Општих правила сертификационог тијела (ако је претходно придобио ОИД)

Члан 32.

(1) Издати сертификат се опозива

а) истеком рока на који је издат, односно на дан престанка важења,

б) на захтјев потписника,

в) на службени захтјев суда, односно органа државне управе односно правног лица код којег је потписник запослен у тренутку подношења захтјева за опозив сертификата

г) на захтјев сертификационог тијела у случајевима неиспуњавања техничких услова, односно ако се при употреби електронског потписа не поступа на прописан начин

(2) Оповзани сертификати се уписују у листу опозваних сертификата која мора бити доступна свим субјектима који имају приступ услугама сертификационог тијела.

(3) Листа опозваних сертификата мора се тренутно обновити код сваке настале измјене, односно ако није било промјена, најдуже до тридесет дана.

Члан 33.

(1) Листа опозваних сертификата мора садржавати најмање сљедеће елементе:

а) редни број радне верзије листе,

б) криптографски алгоритам коришћен при изради електронског потписа сертификационог тијела,

в) електронски потпис сертификационог тијела,

г) назив сертификационог тијела,

д) датум израде листе.

(2) Сваки опозван сертификат у Листи опозваних сертификата садржи:

а) серијски број додјељен сертификату код издавања

б) датум опозива (од којег сертификат није важећи).

Члан 34.

(1) Сертификационо тијело утврђује временску ваљаност издатог квалификованог сертификата, односно рок до када се признаје важење издатог сертификата.

(2) Рок из става 1. овог члана за квалификоване сертификате мора се утврдити у трајању до пет година.

Члан 35.

(1) Подаци о потписницима, издати сертификати, листе опозваних сертификата као и технички подаци настали биљежењем рада система сертификације, морају се архивирати на медије који осигуравају трајност записа од најмање 20 година.

(2) У сврху чувања записа морају се израдити и сигурносне копије које морају бити смјештене на другој локацији, издвојено од система сертификације у употреби.

Члан 36.

(1) Архивирани подаци морају се чувати и заштитити од неовлаштеног приступа и могућих губитака у запису.

(2) Сертификационо тијело које издаје квалификоване сертификате мора у сврху очувања читкости и исправности записа на медијима, проводити поступке провјере и по потреби, освјеживање записа на медијима најмање два пута годишње.

Члан 37.

(1) Потписник може затражити код сертификационог тијела повремено провјеравање података за израду те података за овјеру електронског потписа.

(2) Потписник захтјев за провјеру према ставу 1. овог члана подноси лично код сертификационог тијела, а може и у електронском облику ако је такав захтјев исправно електронски потписан од стране подносиоца захтјева.

Члан 38.

(1) Сертификационо тијело које издаје квалификоване сертификате мора податке за израду свог електронског потписа одвојено распоредити на најмање два лица која заједно израђују електронски потпис.

(2) Сертификационо тијело које издаје квалификоване сертификате мора податке за израду свог електронског потписа физички и електронски заштитити у складу са утврђеним правилима и стандардима у сврху спрјечавања физичког или електронског приступа од стране неовлаштених лица.

Члан 39.

(1) Сертификационо тијело мора податке о потписницима прикупљати, похрањивати, користити и брисати у складу са одговарајућим прописима о заштити личних података и поштовања и заштите приватности корисника система сертификације.

(2) Подаци о потписнику могу се придобивати искључиво лично од самог потписника и у обиму односно садржају потребном за поступак издавања сертификата.

(3) Потписник има право увида у податке који се о њему воде код сертификационог тијела у сврху провјере или потребних допуна односно исправки.

(4) Захтјев за увид у податке може се доставити и у електронском облику и потписан електронским потписом подносиоца захтјева.

(5) Сертификационо тијело мора доставити тражене податке најкасније у року од пет радних дана од дана примања захтјева.

Члан 40.

(1) Сертификационо тијело не смије пружати повјерљиве податке осим у случајевима кад то тражи суд или републичко тужилаштво.

(2) Лице које код сертификационог тијела проводи провјеру рада система сертификације, има право увида у повјерљиве податке изузев у криптографске податке (подаци за израду и овјеру електронског потписа пружаоца услуга сертификације), али их не смије износити изван система нити објављивати у извјештајима.

(3) Уговором се додатно обавезује на држање у потпуној тајности повјерљивих података у које је имао увид за вријеме поступака провјере рада система сертификације.

V ОПШТИ ПОСТУПЦИ ЗАШТИТЕ СИСТЕМА ЦЕРТИФИКАЦИЈЕ

Члан 41.

(1) Сертификационо тијело које издаје квалификоване сертификате дужно је израдити јединствени систем заштите и сигурности обављања услуга.

(2) У сврху извођења и одржавања јединственог система заштите и сигурности обављања услуга сертификације израђује интерни Правилник о провођењу заштите система сертификације.

Члан 42.

(1) Сертификационо тијело које издаје квалификоване сертификате мора прије почетка обављања услуга, након значајнијих промјена у систему за вријеме обављања услуга, те редовно сваке године проводити на основу израђеног Правилника о провођењу заштите система сертификације, провјеру свих дијелова система у односу на сигурност, поузданост и квалитет дјеловања.

(2) Највећи временски размак између два поступка провјере не може бити дужи од једне године.

Члан 43.

Сертификационо тијело може наставити пружати услуге сертификације ако се утврди да је систем усклађен са захтјевима садржаним у Правилнику о провођењу заштите система сертификације.

Члан 44.

(1) Сертификационо тијело које издаје квалификоване сертификате мора за послове заштите система сертификације запослити квалификована лица за сљедеће послове заштите:

- а) контрола физичког приступа рачунарској опреми,
- б) уградња и конфигурација програмског склопа заштите као и системско мјењање криптографских кључева,
- в) анализа рада у свим фазама рада, биљежење и архивирање тих података те обавјештавање,
- г) управљачке функције и операције отклањања проблема у функционисању прописаних мјера заштите,
- д) извјештавање о покушајима нарушавања прописаних мјера заштите те идентификација субјеката који проводе нарушавање.

Члан 45.

Провјера се мора провести најмање за ова подручја:

- а) систем сертификације (информацијски систем)
- б) технологија криптизаштите
- в) радни простор те рачунарска и мрежна опрема
- г) релевантни законски и други прописи у Републици Српској и Европи

Члан 46.

(1) Сертификационо тијело које издаје квалификоване сертификате мора систем сертификације и информациони систем ускладити са захтјевима сигурности дјеловања информационих система у складу са обрасцем ISO/IEC 17799:2000 (Code of Practice for Information Security Management) те BS 7799-2:1999 (British Standard for Information Security Management – Specification for Information Security Management System).

(2) Систем сертификације мора садржавати одвојене радне групе при чему лица која раде на пословима управљања рачунарским системом не могу радити послове издавања и опозива сертификата.

Члан 47.

(1) Сви подаци за израду квалификованог електронског потписа пружаоцу услуга сертификације морају бити криптографски заштићени уз примјену:

- а) средстава за израду квалификованог електронског потписа у складу са FIPS 140-1 (горњег нивоа) те којима је могућа употреба посебних приступних техника за рад са подацима за израду електронског потписа
- б) података за израду потписа примјеном RSA или DSA алгоритма дужине најмање 2048 bita односно одговарајућег нивоа Elliptic Curve алгоритма, те SHA-1 или RIPEMD - 160 алгоритма за криптовање садржаја.
- в) криптографских алгоритама (3DES алгоритма - 128 bitni или AES техника) у сврху заштите приступа подацима.

Члан 48.

(1) Сертификационо тијело мора податке за израду свог електронског потписа чувати у најмање два примјерка на одвојеним локацијама у за то намјенски уређеном простору заштићеном од оштећења у случају пожара, поплаве и других штетних утицаја, те осигурати раздвајање основног скупа података за израду електронског потписа у најмање два дијела.

(2) Распоживост података за израду квалификованог електронског потписа сертификационог тијела које издаје квалификоване сертификате мора бити једнократна и то за вријеме израде електронског потписа и мора престати након сваке израде електронског потписа.

Члан 49.

(1) Сертификационо тијело које издаје квалификоване сертификате мора рад са рачунаром и програмском опремом повјерити само лицима са високом стручном спремом и специјалистичких знања у руковању опремом уграђеном у систем сертификације.

(2) Сертификационо тијело које издаје квалификоване сертификате мора физички приступ рачунарском систему којим се проводе услуге сертификације омогућити само оперативним запосленицима који изравно раде са рачунарским системом.

(3) Лица која чисте простор у коме се налази рачунарски систем, могу то радити искључиво у вријеме присуства оперативних лица.

(4) У случају неовлаштеност приступа рачунарској и програмској опреми односно информационом систему, сертификационо тијело мора зауставити нормалан рад и проводити мјере предвиђене за рад у ванредним околностима све до потпуног откривања узрока те отклањања могућих штета.

(5) Централни рачунарски систем мора имати осигурано трајно напајање енергијом уз потребно радно окружење као што је степен влажности и топлоте, дозвољен степен зрачења и остале вриједности специфичне за рачунарски систем у употреби.

(6) Рачунарски систем мора бити смјештен на мјесту које је осигурано од поплаве уз адекватну противпожарну заштиту.

VI ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 50.

(1) Сертификационо тијело које издаје квалификоване сертификате дужно је осигурати ризик од одговорности за штете које настану обављањем услуга сертификације.

(2) Осигурање садржано у ставу 1. овог члана представља обавезно осигурање.

(3) Најнижи износ на који сертификационо тијело које издаје квалификоване сертификате, изузев носиоца послова електронске сертификације за органе државне управе, мора осигурати одговорност за штете износи 500.000 конвертибилних марака (KM).

VII ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 51.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број:

Датум:

МИНИСТАР
Бакир др Ајановић